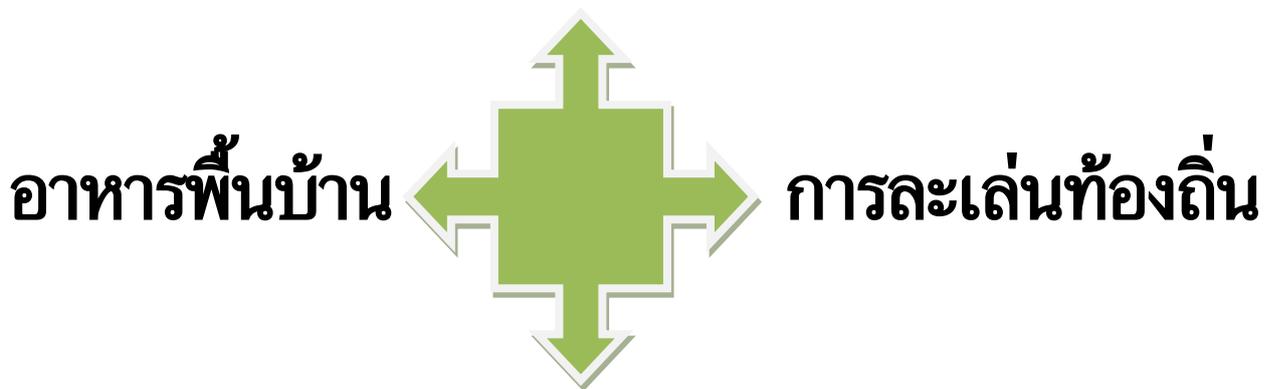

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า ได้จัดทำหนังสือ “ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น” เล่มนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น อาหารพื้นบ้าน การละเล่นท้องถิ่น และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของชาวตำบลมะค่า สำหรับผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้หรือนำข้อมูลเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ท้องถิ่น โดยหนังสือเล่มนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาหลัก ประกอบด้วย

- ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- อาหารพื้นบ้าน
- การละเล่นท้องถิ่น
- วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้คงเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ ข้อมูลในหนังสือ หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยมา ณ โอกาสนี้

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑
อาหารพื้นบ้าน	๑๓
การเล่นท้องถิ่น	๒๗
วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	๓๑
ภาคผนวก	

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

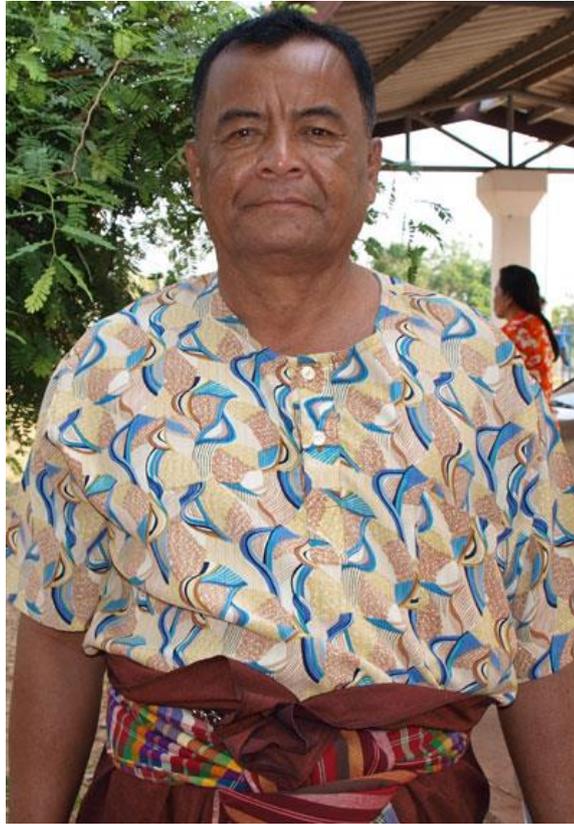
- ด้านศิลปกรรม
- ด้านการเกษตร
- ด้านปรัชญา ศาสนาและประเพณี
- ด้านการแพทย์

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอนोनไทย จังหวัดนครราชสีมา

ที่	ชื่อภูมิปัญญา	ประเภท/ สาขา	เจ้าของภูมิปัญญา	ข้อมูลภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	สถานที่ภูมิ ปัญญา	หมายเหตุ
๑	เพลงโคราช	ศิลปกรรม	นายโสภณ จงเชื้อกลาง	การร้อง แสดง เพลงโคราช	บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๒	
๒	เพลงโคราช	ศิลปกรรม	นายสุนทร จงเชื้อกลาง	การร้อง แสดง เพลงโคราช	บ้านหนองไผ่ หมู่ที่ ๒	
๓	การทำเกษตร พอเพียง	ด้านการเกษตร	นายนิพนธ์ เปลี่ยนกลาง	การทำไร่นา สวนผสมแนว ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๓	
๔	การทำเกษตร พอเพียง	ด้านการเกษตร	นายธวัชชัย เข้มสันเทียะ	การทำไร่นา สวนผสมแนว ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียง	บ้านมะเกลือ หมู่ที่ ๓	
๕	หมอพรหมณ์	ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี	นายพรหมเมศร์ จงเชื้อกลาง	การทำพิธีกรรม ทางศาสนา	บ้านมะค่า หมู่ ที่ ๕	
๖	ผู้นำทาง ศาสนา	ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี	นายแจ้ง แก้วถาวร	การทำพิธีกรรม ทางศาสนา	บ้านหนองโพธิ์ หมู่ที่ ๘	
๗	หมอเป่า	ด้านการแพทย์ แผนไทย	นายโหม ถ่อนสันเทียะ	หมอแผนไทย รักษาโรคด้วย การเป่า	บ้านทุ่งหนอง แหวน หมู่ที่ ๖	
๘	ไก่อะเค็ด	ด้าน โภชนาการ	นายประกอบ ภูกลาง	การทำไก่อะ เค็ด	บ้านมะค่า หมู่ ที่ ๕	
๙	ขนมห่อ	ด้าน โภชนาการ	นางสามารถ สิทธิกลาง	การทำขนมห่อ	บ้านมะค่า หมู่ ที่ ๕	
๑๐	หมอทำขวัญ นาค	ด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี	นายอด ทรัพย์มาก	การทำขวัญนาค	บ้านทุ่งหนอง แหวน หมู่ที่ ๖	

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมอลเพลงโคราช

ประเภท/สาขา

ศิลปกรรม

ชื่อ - สกุล

นายโสภณ จงเชื้อกลาง

อายุ

๗๑ ปี

ที่อยู่

๑ หมู่ที่ ๒ บ้านหนองไผ่ ตำบลมะค่า อำเภอนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการแสดง การร่ำร้องเพลงโคราช ซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านของชาวโคราช

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมอลเพลงโคราช

ประเภท/สาขา

ศิลปกรรม

ชื่อ - สกุล

นายสุนทร จงเชื้อกลาง

อายุ

๖๖ ปี

ที่อยู่

- หมู่ที่ ๒ บ้านหนองไผ่ ตำบลมะค่า อำเภอนอนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการแสดง การร้องเพลงโคราช ซึ่งเป็นการแสดงพื้นบ้านของชาวโคราช

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	การทำเกษตรพอเพียง
ประเภท/สาขา	ด้านการเกษตร
ชื่อ - สกุล	นายนิพนธ์ เปลี้นกลาง
อายุ	๖๒ ปี
ที่อยู่	บ้านมะเกลือ ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำไร่นาสวนผสม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำเกษตรพอเพียง

ประเภท/สาขา

ด้านการเกษตร

ชื่อ - สกุล

นายรัชชัย เข้มสันเทียะ

อายุ

ปี

ที่อยู่

บ้านมะเกลือ ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำไร่นาสวนผสม ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมอปราหมณ์

ประเภท/สาขา

ด้านปรัชญา ศาสนาและประเพณี

ชื่อ - สกุล

นายพรหมเมศร์ จงเจือกกลาง

อายุ

ที่อยู่

ตำบลมะค่า อำเภอนอนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการทำพิธีกรรมทางศาสนาพราหมณ์ เช่น การเชิญศาลพระภูมิ เป็นต้น

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้นำทางศาสนา (ทายก)

ประเภท/สาขา

ด้านปรัชญา ศาสนาและประเพณี

ชื่อ - สกุล

นายแจ้ง แก้วถาวร

อายุ

ที่อยู่

ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการนำทำพิธีกรรมทางศาสนา (ทายก)

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	หมอเป่า
ประเภท/สาขา	ด้านการแพทย์แผนไทย
ชื่อ - สกุล	นายโหม ถ่อนสันเทียะ
อายุ	๘๖ ปี (๒๕๗๗)
ที่อยู่	๑๙๙ หมู่ ๖ บ้านทุ่งหนองแหวน ตำบลมะค่า อำเภอนोनไทย จังหวัดนครราชสีมา
ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชำนาญในการรักษาผู้อื่นด้วยการเป่า ซึ่งเป็นการรักษาของแพทย์แผนโบราณ

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำไก่กระแต้ต

ประเภท/สาขา

ด้านโภชนาการ

ชื่อ - สกุล

นายประกอบ ภูกลาง

อายุ

ที่อยู่

บ้านมะค่า ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการทำไก่กระแต้ต ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านประจำท้องถิ่น

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

การทำขนมห่อ

ประเภท/สาขา

ด้านโภชนาการ

ชื่อ - สกุล

นางสามารถ สิทธิกลาง

อายุ

ที่อยู่

บ้านมะค่า ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการทำขนมห่อ ซึ่งเป็นขนมประจำท้องถิ่น

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมอทำขวัญนาค

ประเภท/สาขา

ด้านปรัชญา ศาสนาและประเพณี

ชื่อ - สกุล

นายอด ทรัพย์มาก

อายุ

ที่อยู่

บ้านทุ่งหนองแหวน ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย
จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชำนาญในการทำขวัญนาค

อาหารพื้นบ้าน

ไก่กระเด็ด

เมี่ยงมดแดง

ขนมห่อ

อาหารพื้นบ้าน
ตำบلمะค่า อำเภอนोनไทย จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท อาหารคาว

ลำดับ	ชื่ออาหาร	แหล่งผลิต/ที่อยู่ร้าน	เบอร์โทรศัพท์/มือถือ
๑	ไก่กะเต็ด	๘๑ หมู่ที่ ๑๐ ต.โนนไทย อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา	๐๘-๐๑๕๙-๑๗๘๘
๒	เมี่ยงมดแดง	๗๑ หมู่ที่ ๕ ต.มะค่า อ.โนนไทย จ. นครราชสีมา	-

ประเภท อาหารหวาน

ลำดับ	ชื่ออาหาร	แหล่งผลิต/ที่อยู่ร้าน	เบอร์โทรศัพท์/มือถือ
๑	ขนมท้อ	๒ หมู่ที่ ๕ ต.มะค่า อ.โนนไทย จ. นครราชสีมา	๐๘-๕๐๑๗-๑๘๓๕

ชื่ออาหาร ไก่กะเตี๊ด ตำหรับ จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ นายประกอบ ภูกลาง อายุ ๗๐ ปี

อาชีพ รับจ้าง มีประสบการณ์ในการทำอาหาร ๑๙ ปี ที่อยู่ - หมู่ที่ ๕ ตำบลมะค่า อำเภอ
โนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อร้านอาหาร ไก่กะเตี๊ด ๗ สี จำหน่ายที่ อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐ น. ถึง ๑๘.๐๐ น. เบอร์โทรศัพท์/มือถือ ๐๘-๐๑๕๙-๑๗๘๘
ที่มาของอาหาร

จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นในการนำไก่พื้นบ้านมาประกอบอาหาร
ประเพณี/ความเชื่อ

เครื่องปรุง/ส่วนผสม

๑. ไก่พื้นบ้าน.
๒. ซอสปรุงรส
๓. เกลือ
๔. กระเทียม
๕. เครื่องเทศ

ขั้นตอน/วิธีทำ

๑. คัดเลือกไก่บ้านให้ได้ขนาด
๒. ปรุงเครื่องด้วยเครื่องเทศและเครื่องปรุงต่าง ๆ
๓. นำไก่ใส่หม้อ ปิดฝาหม้อด้วยไม้ดัดให้แน่น
๔. กะเตี๊ดไก่โดยใช้เวลาประมาณ ๓๐ - ๓๕ นาที

เทคนิคในการทำ (เคล็ดลับ)

๑. การปิดฝาหม้อในขณะที่กะเต๋ต้องแน่น
๒. ไก่ต้องได้ขนาดและกะเต๋ในอุณหภูมิที่เหมาะสม

ฤดูที่นิยมกิน นิยมรับประทานทุกฤดูกาล

รสชาติ อร่อย กลิ่นหอมจากเครื่องเทศ

คุณค่าโภชนาการ

๑. โปรตีนจากเนื้อไก่
๒. คุณค่าอาหารจากสมุนไพรไทย

ภาพถ่ายอาหารพื้นบ้าน
ตำบลมะค่า อำเภอนोनไทย จังหวัดนครราชสีมา
ไก่กะเต็ด

FOO **ORK**

3 มิ.ย. 61
เวลา 17.05 - 17.30 น.

ไก่กะเตี๊ด

ชื่ออาหาร เมี่ยงมดแดง

ตำหรับ จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-นามสกุล นางต๋ม ขาวงาม อายุ ๖๙ ปี

อาชีพ ค้าขาย มีประสบการณ์ในการทำอาหาร ๔๐ ปี ที่อยู่ ๗๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลมะค่า
อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อร้านอาหาร - จำหน่ายที่ บ้านมะค่า หมู่ที่ ๕ ตำบลมะค่า อำเภอโนนไทย จังหวัด
นครราชสีมา ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น. เบอร์โทรศัพท์/มือถือ -
ที่มาของอาหาร

- จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นตั้งแต่สมัยโบราณ

ประเพณี/ความเชื่อ

-

เครื่องปรุง/ส่วนผสม

๑. มดแดง - ไช้มดแดง
๒. ตะไคร้
๓. ใบมะกรูด
๔. หอม - กระเทียม
๕. พริก
๖. เกลือ
๗. เครื่องเทศอื่น ๆ

ขั้นตอน/วิธีทำ

๑. คัดแยกแม่มดแดงและไช้มดแดงออกจากกัน
๒. ขยำแม่มดแดงให้ความเปรี้ยวลดลง
๓. ต้มไช้มดแดงให้สุกพอประมาณ
๔. ผสมไช้มดแดงและแม่มดแดงให้เข้ากัน
๕. ใส่เครื่องปรุง เครื่องเทศ ปรุงรสให้อร่อย

เทคนิคในการทำ (เคล็ดลับ)

-

ฤดูที่นิยมกิน นิยมรับประทานทุกฤดูกาล โดยเฉพาะฤดูร้อนและฤดูฝน

รสชาติ อร่อย เปรี้ยวเล็กน้อย

คุณค่าโภชนาการ

๑. โปรตีนสูงจากไข่มดแดง

๒. วิตามิน

ภาพถ่ายอาหารพื้นบ้าน
ตำบมะค่า อำเภอนोनไทย จังหวัดนครราชสีมา
เมี่ยงมดแดง

วิถีชาวบ้าน

ของดีหน้าแล้ง! เกษตรกรโคราช ลงเหยี่ยวมัดแดง หลังว่างทำนา ทำเงินกว่าวันละพันบาท

375 SHARES [Facebook](#) 375 [Twitter](#) [Google+](#) [LINE](#)

ทำใบสมัครงาน ฟรี

นำใบสมัครใบนี้ส่งมาให้บริษัทสมัครงานฟรีที่ศูนย์บริการลูกค้า

superresume.com

เปิด

ผู้เขียน	มติชนออนไลน์
เผยแพร่	วันพุธที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2562

ช่วงหน้าแล้ง ชาวบ้านที่เป็นเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ว่างจากการทำนาจึงได้หาอาชีพเสริมอื่นๆ ทำ เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว เช่นเดียวกับ นางต้อม ขาวงาม อายุ 72 ปี ชาวบ้านมะค่า หมู่ที่ 5 ต.มะค่า อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา ก็ได้ใช้เวลาว่างจากการทำนา ออกหาเหยี่ยวมัดแดงขาย โดยถือไม้ไผ่และหวด ที่เป็นอุปกรณ์สำหรับเหยี่ยวมัดแดง ออกหาเหยี่ยวมัดแดงตามต้นไม้ ทั้งในหมู่บ้าน และตามทุ่งนา ซึ่งแต่ละวันสามารถหาเหยี่ยวมัดแดงขายได้ไม่ต่ำกว่าวันละ 700-800 บาท เลยทีเดียว

นางต้อม เปิดเผยว่า อาชีพหลักของต้อมนั้นคือ การทำไร่ ทำนา แต่เมื่อมีเวลาว่างก็จะหาเหยี่ยวมัดแดงมาขายเป็นรายได้เสริม ซึ่งทำมานานกว่า 12 ปีแล้ว สำหรับการหาเหยี่ยวมัดแดงนั้น ก็จะไปกับคุณตา 2 คน โดยจะออกไปหารังมัดแดงในทุ่งนา หรือในหมู่บ้าน ตั้งแต่เวลา 08.00 น. ซึ่งมัดแดงจะชอบทำรังออกไข่บนต้นไม้หลายชนิด อาทิ ต้นสะแก ต้นสะเดา และต้นมะม่วง ส่วนจะรู้ว่ารังไหนมีไข่มากๆ นั้น ก็ต้องสังเกตรังที่มีไขขาวๆ อยู่ขอบรัง และถ้ารังไหนที่มีน้ำหนักรังก็ไม่นิยมลงมา จะได้เหยี่ยวมัดแดงมากเป็นพิเศษ เมื่อได้เหยี่ยวมัดแดงมาแล้ว ก็จะนำมาแช่น้ำเพื่อคัดแยกไขออกจากตัวมัดแดง ซึ่งวิธีคัดก็ต้องนำกระดังมาฟัดออก เหมือนฟัดข้าว ทำให้เหยี่ยวมัดแดงซึ่งมีน้ำหนักรังกว่าตัวมัดแดงร่วงลงมา เป็นก

ปิดโฆษณาโดย Google

ทั้งนี้เหยี่ยวมัดแดงที่หามาได้ จะขายในราคากิโลกรัมละ 300 บาท ซึ่งบางวันก็หามาได้ 3-4 กิโลกรัม และขายดีมาก มีคนจองไว้หมดทุกวัน หามาได้เท่าไรก็ไม่พอ โดยเฉพาะจะสามารถขายได้ประมาณวันละ 700-800 บาท แต่บางวันหาได้มากก็จะขายได้วันละกว่า 1,000 บาท พอเป็นรายได้เสริมสำหรับใช้ในครอบครัวได้ ทั้งนี้จะสามารถหาเหยี่ยวมัดแดงได้ตลอดทั้งปี แต่มัดแดงจะออกไข่มากที่สุดก็ช่วงหน้าแล้ง ช่วงนี้จึงสามารถหาเหยี่ยวมัดแดงมาขายได้มากที่สุด ส่วนลูกค้าที่ซื้อไปนั้น ก็จะนิยมนำไปทำอาหารได้หลายชนิด อาทิ ไข่ไข่มัดแดง ทอดไข่เป็ดใส่ไข่มัดแดง และแกงไข่มัดแดงผักหวาน เป็นต้น

ชื่ออาหาร ขนมห่อ ตำหรับ จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ นางสาวบำเพ็ญ จงเจือกกลาง อายุ ๖๕ ปี
อาชีพ ค้าขาย มีประสบการณ์ในการทำอาหาร ๔๐ ปี ที่อยู่ ๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลมะค่า อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อร้านอาหาร - จำหน่ายที่ บ้านมะค่า หมู่ที่ ๕ ตำบลมะค่า อำเภอนอนไทย จังหวัดนครราชสีมา ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น. เบอร์โทรศัพท์/มือถือ ๐๘-๕๐๑๗-๑๘๓๕
ที่มาของอาหาร

จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่น

ประเพณี/ความเชื่อ

-

เครื่องปรุง/ส่วนผสม

๑. แป้งข้าวเหนียว
๒. น้ำตาล
๓. มะพร้าว
๔. ถั่วเขียว
๕. เกลือ
๖. น้ำมันพืช

ขั้นตอน/วิธีทำ

๑. นำแป้งข้าวเหนียวมานวดให้เข้ากัน
๒. นำถั่วเขียวมาปรุงทำไส้ขนม
๓. นำไส้ขนมที่ปรุงเสร็จแล้วมาห่อด้วยแป้งข้าวเหนียวให้มีขนาดพอเหมาะ
๔. นำใบตองมาห่อขนมแล้วนำไปนึ่งให้สุก

เทคนิคในการทำ (เคล็ดลับ)

- ใช้สูตรดั้งเดิมที่เป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่นเอง

ฤดูที่นิยมกิน นิยมรับประทานทุกฤดูกาล โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ซึ่งชาวบ้านนิยมนำไปใส่บาตร ทำบุญ

รสชาติ อร่อย กลิ่นหอมหวาน

คุณค่าโภชนาการ

๑. โปรตีนจากถั่ว
๒. ให้พลังงาน

ภาพถ่ายอาหารพื้นบ้าน
ตำบلمะค่า อำเภอนोनไทย จังหวัดนครราชสีมา
ขนมห่อ

การละเล่นท้องถิ่น

เพลงโคราช

เพลงโคราช

ที่มาของ...เพลงโคราช

สำหรับตำนานเล่าขานของเพลงโคราช มีเรื่องเล่าอยู่ ๓ แบบ อย่างแรกคือ นายพรานชื่อ เพชรน้อย ออกไปล่าสัตว์ในเขตหนองขุนาค อำเภอโชคชัย แต่แล้วคืนหนึ่งแก็ไปพบลูกสาวของ พญานาคขึ้นมาจากหนองน้ำ นั่งร้องเพลงอยู่คนเดียว พรานเพชรน้อยได้ยินจึงแอบเข้าไปฟังใกล้ ๆ จนารู้สึกประทับใจมาก ทั้งน้ำเสียงที่ไพเราะและทำนองของเพลง จึงจำเนื้อร้องและทำนองมาร้อง ให้คนอื่นฟัง จนเป็นต้นกำเนิดของเพลงโคราชในปัจจุบัน

เพลงโคราชมาจากอินเดีย

ตำนานที่สองเล่าว่า ชาวโคราชได้เพลงโคราชมาจากอินเดีย โดยมีพระยาเข้มเพชรเป็นผู้นำมา ซึ่งในระยะแรก ร้องเป็นเพลงก้อม โดยคนที่เรียนรู้เพลงโคราชจากพระยาเข้มเพชร ชื่อว่า ตาจัน บ้านสกก และท่านคนนี้นี่แหละที่เป็นหมอเพลงโคราชคนแรกของจังหวัดนครราชสีมาและเริ่มแพร่หลายมาจนถึงทุกวันนี้

ประยุกต์มาจากเพลงพื้นบ้านสุรินทร์

ส่วนตำนานที่สามเล่าว่า สมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ไทยมีสงครามกับเขมรอยู่บ่อยครั้ง เมื่อไทยชนะสงคราม ชาวบ้านจะร้องเพลงเฉลิมฉลองและร่ายรำด้วยท่ารุกรำถอยและการป้อนหู จึงมีนักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าประยุกต์มาจากการเล่นเจรียงซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านของสุรินทร์ ผสมผสานกับเพลงทรงเครื่องของภาคกลาง ถึงแม้ตำนานทั้งสามจะต่างกัน แต่กลับเหมือนกันตรงที่ เพลงโคราชระยะแรกจะเล่นแบบเพลงก๊อม

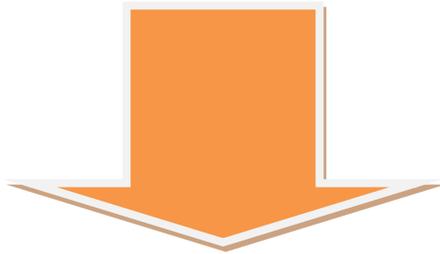
เพลงโคราชในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันค่านิยมของผู้ฟังเพลงโคราชเปลี่ยนแปลงไปมาก ทั้งรสนิยม กระแส เพลงสากล และรูปแบบการแสดง ด้วยเหตุนี้เพลงโคราชจึงค่อยๆ เสื่อมความนิยมลง แต่เนื่องจากมีความเชื่อว่าแม่ย่าโมในสมัยที่ยังมีชีวิตอยู่ ท่านชอบเพลงโคราชมาก จึงมีผู้หาเพลงโคราชไปรำแก้บนที่บริเวณ ไกล่ๆกับอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีอยู่เสมอ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้หมอลำเพลงโคราช ยังคงประกอบอาชีพอยู่ได้ หากใครที่มีโอกาสแวะเวียนไปโคราชและสักการะแม่ย่าโม ก็อย่าลืมเดินไปชมการร้องเพลงโคราชที่อยู่บริเวณอนุสาวรีย์กันด้วย บอกเลยว่าคุณจะได้เห็นได้แค่ที่จังหวัดนครราชสีมาที่นี่ ที่เดียว

หมอเพลงโคราชตำบลมะค่า

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น

ตำบลมะค่า ไม่มีวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ แต่ชาวบ้านทั่วไปยังรักษาวัฒนธรรมประเพณีโบราณของชาวไทยไว้เป็นอย่างดี นั่นคือ **ประเพณีตรุษสงกรานต์**

ประเพณีสงกรานต์

ตามประเพณีเดิมของไทย วันตรุษกับวันสงกรานต์แยกเป็น ๒ วัน คือ วันสิ้นปีทางจันทรคติ ได้แก่ วันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ เป็นวันตรุษ ส่วนวันขึ้นปีใหม่ทางสุริยคติ คือ วันที่ดวงอาทิตย์ก้าวขึ้นสู่ราศีเมษ มักตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายน เป็นวันสงกรานต์ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงรวมวันขึ้นปีใหม่มาไว้ในวันที่ ๑ เมษายน เรียกว่า พระราชพิธีตรุษสงกรานต์

คำว่า ตรุษ แปลว่า ตัดหรือขาด คือ ตัดปี ขาดปี หมายถึง วันสิ้นปี ตรุษเป็นพิธีแสดงความยินดีที่ได้มีชีวิตผ่านพ้นมาด้วยความสวัสดิ์ในรอบปีหนึ่ง ๆ เรียกว่า ส่งปีเก่า สงกรานต์ แปลว่า ก้าวขึ้น อย่างขึ้น หรือก้าวขึ้นการย้ายที่ เคลื่อนที่ คือ พระอาทิตย์ขึ้นสู่ราศีใหม่ หมายถึง วันขึ้นปีใหม่ ซึ่งตกอยู่ในวันที่ ๑๓,๑๔,๑๕ เมษายน ทุกปี แต่วันสงกรานต์ คือ วันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า วันมหาสงกรานต์ วันที่ ๑๔ เป็นวันเนา วันที่ ๑๕ เป็นวันเถลิงศก

ความสำคัญ

เป็นเทศกาลวันสิ้นปีเก่าขึ้นปีใหม่ของคนไทย ซึ่งยึดถือสืบเนื่องมาแต่โบราณ เป็นระยะเวลาเข้าสู่ฤดูร้อนที่เสร็จจากการเก็บเกี่ยวข้าว จึงว่างจากการงานประจำมีการละเล่นสนุกสนานรื่นเริงร่วมกันในแต่ละหมู่บ้าน ตำบลหรือเมืองหนึ่ง ๆ แม้ปัจจุบันทางราชการประกาศวันที่ ๓๑ ธันวาคม เป็นวันสิ้นปีและวันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี เป็นวันขึ้นปีใหม่ แต่ประเพณีการทำบุญและการรื่นเริงในวันตรุษและสงกรานต์ก็ยังคงมีอยู่ทั่วไปทุกภาคของประเทศไทยตรุษสงกรานต์ถือเป็นนักชดถุกษ์ที่ขึ้นหน้าขึ้นตามาแต่ดึกดำบรรพ์ ก่อนจะถึงวันสงกรานต์จะมีการเตรียมเครื่องแต่งตัวประกวดประชันกัน

พิธีกรรม

๑. เครื่องนุ่งห่มเพื่อใส่ในโอกาสไปทำบุญที่วัด ตลอดจนเครื่องประดับตกแต่งร่างกาย

๒. ของทำบุญ เมื่อใกล้จะถึงวันงานก็เตรียมของทำบุญเลี้ยงพระ และที่เป็นพิเศษ ๒ อย่าง คือ ข้าวเหนียวแดงในวันตรุษ และขนมกวนหรือกอละแมในวันสงกรานต์ ซึ่งสิ่งของ ๒ อย่างนี้ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของการทำบุญตรุษสงกรานต์เหมือนกับการทำกระยาสารท เพราะนอกจากทำขึ้นเพื่อทำบุญแล้วยังแลกเปลี่ยนแจกจ่ายกันในหมู่บ้านใกล้เคียง

๓. การทำความสะอาดบ้านเรือนที่อาศัยตลอดจนบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ดูเรียบร้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บูชาพระและที่เก็บอัฐิบรรพบุรุษ แม้เสื้อผ้าที่ใช้สอยก็ต้องซักฟอกให้สะอาดหมดจดโดยถือว่าสกปรกให้สิ้นไปพร้อมกับปีใหม่และต้อนรับปีใหม่ ด้วยความบริสุทธิ์ผุดผ่อง

๔. สถานที่ทำบุญ วัดเป็นสถานที่ทำบุญสวดมนต์เลี้ยงพระ และทำต่อเนื่องกันหลายวัน เมื่อทำความสะอาดกุฏิที่อาศัยแล้ว ยังต้องทำความสะอาดหอสวดมนต์ โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ ตลอดจนลานวัด เพื่อให้ดูร่มรื่นชื่นตาชื่นใจของผู้มาทำบุญในวันสำคัญ เพราะต้องใช้ในกิจกรรมหลายอย่าง ได้แก่ การทำบุญตักบาตร สวดมนต์ เลี้ยงพระ การฟังเทศน์ การก่อเจดีย์ทราย สรงน้ำพระ บังสุกุลอัฐิ การปล่อยนกปล่อยปลา บางวัดชาวบ้านยังใช้ลานวัดเป็นสถานที่รื่นเริงสนุกสนาน เช่น สาดน้ำและมีการเล่นอื่น ๆ เช่น ช่่งซัย ชักกะเย่อ เข้าทรงแม่ศรี เป็นต้น การทำบุญถือเป็นการสำคัญในภูมิภาคนั้น ถ้าตรุษกับสงกรานต์ต่อเนื่องกันจะทำติดต่อกันไป แต่ถ้าไม่ต่อเนื่องกันก็จะทำบุญอันเป็นส่วนหนึ่งของตรุษส่วนหนึ่งแล้วเว้นระยะไปเริ่มทำบุญวันสงกรานต์อีกส่วนหนึ่ง แต่ในบางจังหวัดแม้วันตรุษและสงกรานต์อยู่ห่างกันมากน้อยเพียงใด ก็คงทำบุญต่อเนื่องกันจนสิ้นวันสงกรานต์ การรื่นเริงจะเริ่มมีตั้งแต่วันตรุษติดต่อกันไปจนสิ้นวันสงกรานต์ ไม่ว่าจะวันตรุษและวันสงกรานต์จะต่อเนื่องกันหรือไม่แต่ในส่วนกลางคือกรุงเทพมหานคร มีการทำบุญและการรื่นเริงกัน เฉพาะในวันมหาสงกรานต์เท่านั้น และมักจะมีวันเดียวกันคือวันที่ ๑๓ เมษายน

การทำบุญ

มีการทำบุญในตรุษสงกรานต์ทั้งพิธีหลวงและพิธีราษฎร์ เช่น การก่อพระเจดีย์ทราย การปล่อยนกปล่อยปลา การสงฆ์น้ำพระ การสงฆ์น้ำพระพุทธรูป การสงฆ์น้ำพระภิกษุสามเณร การรดน้ำผู้ใหญ่ การทำบุญอิฐ การสาดน้ำ การแห่นางแมว

สาระประโยชน์

๑. เป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงการที่ชีวิตได้ผ่านพ้นไปปีหนึ่ง และจะต้องเผชิญกับชีวิตในปีใหม่อีกต่อไปด้วยความไม่ประมาท
๒. เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้แพร่หลายยิ่งขึ้นไป
๓. เป็นการส่งเสริมความสำนึกในกตัญญูทเวทที่แสดงต่อบุพการี และบรรพบุรุษ
๔. เป็นการสืบทอดการละเล่น การละเล่นพื้นเมือง และประเพณีอันดีงาม
๕. มีการชักชวนให้งดเว้นอบายมุข เช่น งดเว้นการดื่มสุราเมรัย การเล่นเกมพนัน

ภาคผนวก

คณะผู้จัดทำและรวบรวมข้อมูล

ที่ปรึกษา

๑. นายณรงค์ พลกล้า	นายก อบต.มะค่า
๒. นายแวง ทองดี	รองนายก อบต.มะค่า
๓. นายธวัชชัย เข้มสันเทียะ	รองนายก อบต.มะค่า
๔. นายแอต พิพัฒน์	เลขานุการนายก อบต.มะค่า
๕. นายสงัด ตะคร้อสันเทียะ	ที่ปรึกษานายก อบต.มะค่า
๖. นายพลทัต คุสกุลภัทรพงศ์	ปลัด อบต.มะค่า
๗. สมาชิกสภา อบต.มะค่าทุกท่าน	
๘. กำนันและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน	

คณะทำงาน

๑. นายประเสริฐ จีบสันเทียะ	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ฯ	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นางสาวพัชริษา หวังอุ้มกลาง	ครู	คณะทำงาน
๓. นางจิณณพัฒน์ ครุฑหมื่นไวย์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	คณะทำงาน
๔. นางสาวอรพรรณ ศรีเพชร	ผู้ดูแลเด็กเล็ก	คณะทำงาน

Browser: <https://www.google.com.sg/search?biw=1366&bih=651&tbm=isch&sa=1&ei=dqCXNDuO4KGyAOYy> | **ไก่กะเต็ด** - สั้นหน้า Google

File Edit View Favorites Tools Help

บ้านเมือง - เทียวงานฆ่าไม้โคราช ล่องซิมทวียัง? "ไก่กะเต็ด" banmuang.co.th

เมนูอาหารฟิวชั่น : ไก่กะเต็ด (3 มิ.ย. 61) - YouTube youtube.com

เทศกาลเดิมนเมืองไทย: อาหารถิ่นภาคอีสาน ไก่กะเต็ด xn-12cm0c:bb2gdgvgw0ezc2b7a5jfe4fsd...

รามานพิเศษ ไก่กะเต็ดของเจ จ. ในเน่ย - YouTube youtube.com

1280 x 720 - ภาพอาจมีลิขสิทธิ์ | ดูข้อมูลเพิ่มเติม

Taskbar: <https://www.youtube.com/watch?v=zrAiZMEPwwA> | **ร้านไก่กะเต็ด** | TH 14:39 04/04/2562

Browser: <https://www.google.com.sg/search?biw=1366&bih=651&tbm=isch&sa=1&ei=dqCXNDuO4KGyAOYy> | **ไก่กะเต็ด** - สั้นหน้า Google

File Edit View Favorites Tools Help

ร้าน กำเนิดรสไก่กะเต็ด (KAMNAN PRAKOP KAL... wongnai.com

ไก่ปะเทด - งานฉลองวันแห่ซอญเข้าน้ำ... naewna.com

Food in Thailand waraphon24.blogspot.com

ขั้นตอนการทำไก่กะเต็ด | Facebook facebook.com

ป้าสอนแกะหมก แกงปลาเพื่อสุขภาพ... pantip.com

960 x 576 - ภาพอาจมีลิขสิทธิ์ | ดูข้อมูลเพิ่มเติม

Taskbar: <https://www.facebook.com/7si> | TH 14:39 04/04/2562

เมียงมดแดง

วิถีชาวบ้าน

ของดีหน้าแล้ง! เกษตรกรโคราช ลงแขกไข่มดแดง หลังว่างทำนา ทำเงินกว่าวันละพันบาท

375 SHARES

หาคำว่าและนี้ ดึงเงิน

หาข้อมูลเกี่ยวกับ Line ไลน์ผ่านฟรี กับแอดมินฟรี

LINE JOBS

เปิดโฆษณาโดย Google

ชมคลิปวิดีโอ

ติดตามเรา

Technology...
239K Members
ชุมชนวิถีชาวบ้าน

Be the first of your friends to like this

เคลือบนี้หลายเดือน พอน้ำหนักก็ขึ้นมา

Usooosha 2,392,134,810

รายนี่ไว้ในทีเดียว

สินค้าจำเป็นมีใน SCB ครอบคลุมสาขา 30 ปี คู่ใจยุค 20 สาขา

เรื่องน่าสนใจ

"อึ้งลาร์ฟท์ฟาร์มเมอร์" สาวสวย ปลูกผักส่งถึงที่เชิงใจมันที่ท่าเรือที่ติดถนน

รับเงินฟรี 1 เมษายน พ.ศ.2562

"หว่า" ต้นไม้ขยายอาณาเขต ปีนถนนที่วางแสงสีทึบจะมาก

รับเงินฟรี 1 เมษายน พ.ศ.2562

ผู้เขียน: มติชนออนไลน์

เผยแพร่: วันพุธที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2562

ช่วงหน้าแล้ง ชาวบ้านที่เป็นเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ว่างจากการทำนาจึงได้หาอาชีพเสริมอื่นๆ ทำ เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว เช่นเดียวกับ นางต๋ม ชาวราม อายุ 72 ปี ชาวบ้านมะค่า หมู่ที่ 5 มะค่า อ.โนนไทย จ.นครราชสีมา ก็ได้ใช้เวลาว่างจากการทำนา ออกหาเหยื่อไข่มดแดงขาย โดยดีเอ็นไอ และแอด ที่เป็นผู้ปลูกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมแดง ออกหาเหยื่อไข่มดแดงตามต้นไม้ ทั้งในหมู่บ้าน และตามทุ่งนา ซึ่งแต่ละวันสามารถหาไข่มดแดงมาขายได้ไม่ต่ำกว่าวันละ 700-800 บาท เลยทีเดียว

นางต๋ม เปิดเผยว่า อาชีพหลักของต๋มนั้นคือ การทำไร่ ทำนา แต่เมื่อมีเวลาว่างก็จะหาไข่มดแดงมาขายเป็นรายได้เสริม ซึ่งทำมานานกว่า 12 ปีแล้ว สำหรับการทำไข่มดแดงนั้น ก็จะไปเก็บคุดตา 2 คน โดยจะออกไปหาไข่มดแดงในทุ่งนา หรือในหมู่บ้าน ตั้งแต่เวลา 08.00 น. ซึ่งคนแดงจะชอบทำรังออกไข่บนต้นไม้หลายชนิด อาทิ ต้นสะเดา ต้นมะเดื่อ และต้นมะม่วง ส่วนจะรังรังใหม่มีไข่มากๆ นั้น ก็ต้องสังเกตรังที่มีไขขาวๆ อยู่รอบรัง และถ้ารังไหนมีน้ำค้างก็จะไม่มีไขเลยมา จะได้ไข่มดแดงมาเป็นพิเศษ เมื่อได้ไข่มดแดงมาแล้ว ก็จะนำมาแช่ในน้ำที่คั้นแยกไข่ออกจากตัวมดแดง ซึ่งวิธีคัดก็ต้อนน้ำกระดกมาที่ฟีดออก เหมือนฟีดข้าว ทำให้ไข่มดแดงซึ่งมีน้ำหนักกว่าตัวมดแดงร่วงลงมา เป็นการคัดแยกไข่มดแดงตามแบบภูมิปัญญาชาวบ้าน

1 | รายนี่ไว้ในทีเดียว

สินค้าจำเป็นมีใน SCB ครอบคลุมสาขา 30 ปี คู่ใจยุค 20 สาขา

SCB My Home My Cash

2 | 3 ราคาที่จ่ายในปี 2562

ราคาในหน้าที่จะจ่ายในปี

เปิดโฆษณาโดย Google

เรื่องน่าสนใจ

"อึ้งลาร์ฟท์ฟาร์มเมอร์" สาวสวย ปลูกผักส่งถึงที่เชิงใจมันที่ท่าเรือที่ติดถนน

รับเงินฟรี 1 เมษายน พ.ศ.2562

"หว่า" ต้นไม้ขยายอาณาเขต ปีนถนนที่วางแสงสีทึบจะมาก

รับเงินฟรี 1 เมษายน พ.ศ.2562

AHC 88% 60% ลดเหลือ 15%

คู่ใจ 25.5K - 4.0K 62 ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

AHC Official Shop

ปลูก "มะม่วงจินนาท" ไว้บนแท่นบ้าน ปลูกง่าย โตเร็ว แค่ 2 ปี ให้ผลผลิตมากมายเลยทีเดียว

รับเงินฟรี 6 เมษายน พ.ศ.2562

เลี้ยงปลาชนิดใหม่ บ่อปูนซีเมนต์ ต้นทุนต่ำ สร้างรายได้ตลอดปี

รับเงินฟรี 7 ตุลาคม พ.ศ.2561

จอบรู้ สายพันธุ์ไข่มดแดง 10

https://www.technologychaoban.com/folkways/article_13687

ของกินพื้นบ้าน เลี้ยง เกษตรกรใจดี...

File Edit View Favorites Tools Help

หน้าแรก | ไม้ดอกไม้ประดับ | เทคโนโลยี ปุ๋ยชีวภาพ | เทคโนโลยี ประมง | เทคโนโลยี เกษตร | ชาวชนบท | การตลาด | ภูมิปัญญาไทย | วิถีชาวบ้าน | อื่นๆ

รายหน้าไว้ในทีเดียว
สืบค้นงานวิจัย SCB ของธนาคาร
สูง 30 ปี ทั่วโลก 20 ล้านหน้า

เรื่องน่าสนใจ

“ชิมร่ำที่ฟาร์มเมอร์” สาวสวย ปุ๋ยกลังทำงานที่เชียงใหม่ ฟันฝ่าโรคราที่ดื้อยาแสบ
วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2563

“ขมิ้น” ต้นไม้เขตร้อนอากาศ “หริ” ต้นไม้เขตร้อนอากาศ 0 โทรมแต่อาจมีโรคใจโรจนมาก
วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2563

AHC ปลูกสูง 60% ลดถึง 15%
วันที่ 20 ธ.ค. - 4 เม.ย. 62 42 ไร่/ปี ไร่ละ 100 บาท/ไร่
SKIP NOW

ปลูก “มะม่วงจินเจด” 1 ไร่ใน 1 เดือน ปลูกง่าย 10 ไร่/ปี
วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ.2560

เลี้ยงปลาในบ่อปูนซีเมนต์ ต้นทุนต่ำ สร้างรายได้ตลอดปี
วันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2561

จอบู๊ สายพันธุ์และออก 10 กว่าสายพันธุ์
วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2562

ทั้งหมดนี้ที่เห็นได้ จะขายในราคา กิโลกรัมละ 300 บาท ซึ่งบางวันก็หาได้ 3-4 กิโลกรัม และขายที่มาก มีคนจองไว้หมดทุกวัน หากได้เท่าไรก็ไม่พอ โดยเฉลี่ยจะสามารถขายได้ประมาณวันละ 700-800 บาท แต่บางวันหาได้มากก็จะขายได้วันละกว่า 1,000 บาท พอเป็นรายได้เสริมสำหรับใช้ในครอบครัวได้ ทั้งนี้จะสามารถทำขนมแดงได้ตลอดทั้งปี ขนมแดงจะออกใช้มากที่สุดช่วงหน้าแล้ง ซึ่งนี่จึงสามารถหาขายขนมแดงได้มากที่สุด ส่วนลูกค้าที่ซื้อไปนั้น ก็จะนิยมนำไปทำอาหารได้หลายชนิด อาทิ ยำไข่แดง ทอดไข่เป็ดใส่ขนมแดง และแกงขนมแดงหัวหวาน เป็นต้น

เปิด | โฆษณา

ปิดโฆษณาโดย Google

https://www.technologychaoban.com/thai-local-wisdom/article_104186

14:42 04/04/2562

รายงานพิเศษ โคราชพบ 2 ตายาย ทำเมนูเมี่ยงไข่มดแดงขายสร้างรายได้

สวนโหนด วิถีชา นี

ข่าวเด่น DN NEWS

โคราช พบ 2 ตายาย ทำเมนูเมี่ยงไข่มดแดงสร้างรายได้

2:26 / 2:58

